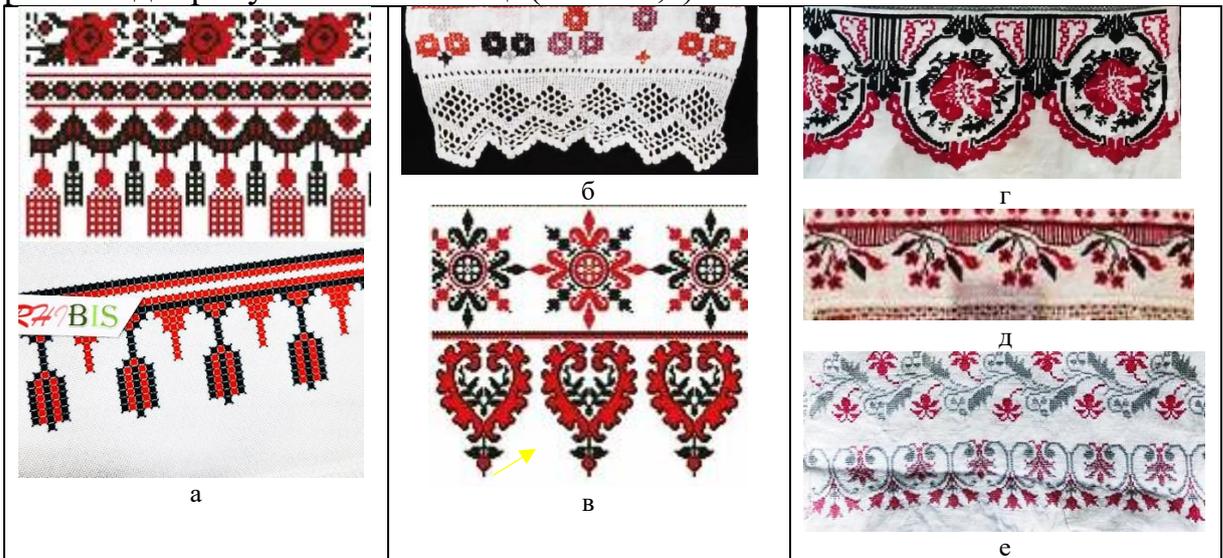

Рукотворні образи українського рушника: історія, міфологія, семантика

VIII. Підземний світ

На відміну від казкових сюжетів, в яких підземний світ асоціюється з потойбічним царством мертвих, на рушникових орнаментах він презентується символами життя – ідеограмами коріння рослин, хробаків і змій, які виступають знаками плодючого ґрунту. Зображення підземної частини рослин, тобто візуалізація невидимого для людини процесу їхнього живлення, можна трактувати як засіб магічного захисту кореневої системи від посухи і шкідників. Вишивали не лише абстрактні обриси уявних коренів у вигляді квітів (мал. 62,г-е), геометричних фігур (мал. 62,а-б), але й стилізовані зображення, в яких вгадуються обриси моркви чи буряка (мал. 62,в). Пізніше виникає техніка мережива, яка завершує орнаментальну композицію рушника і певним чином дублює традиційні сюжети підземного світу (мал. 63,б-є). Висмикування ниток утка створює враження рясного коріння, що є натяком на урожай і добробут вишивальниці (мал. 63,а)

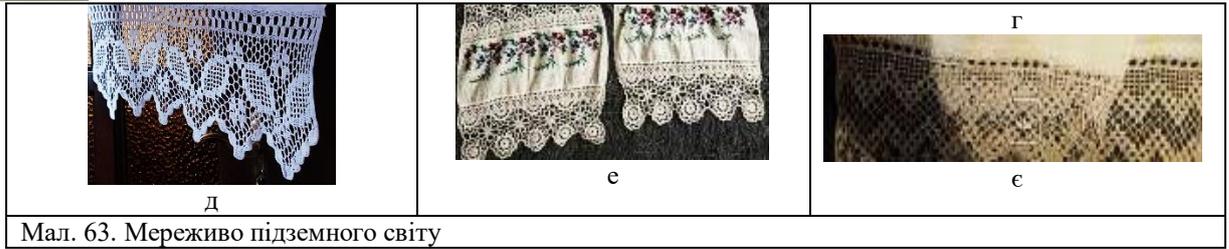

Мал. 62. Підземний світ: коріння рослин, клубні, розлоге і пряме коріння (морква, буряк).

А. Імітація коріння шляхом витягання нитки основи

Далі буде.